2026/2618

23.11.2026.

ODLUKA VIJEĆA (ZVSP) 2026/2618

od 20. studenog 2026.

o mjeri pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu Oružanim snagama Ukrajine zajedničkom nabavom vojne opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 28. stavak 1. i članak 41. stavak 2.,

uzimajući u obzir prijedlog Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku,

budući da:

(1) Odlukom Vijeća (ZVSP) 2021/509 ([1]) uspostavljen je Europski instrument mirovne pomoći („Instrument”) kako bi države članice financirale djelovanja Unije u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike u cilju očuvanja mira, sprečavanja sukoba i jačanja međunarodne sigurnosti na temelju članka 21. stavka 2. točke (c) Ugovora. Osobito, na temelju članka 1. stavka 2. Odluke (ZVSP) 2021/509 Instrument se upotrebljava za financiranje mjera pomoći kao što su djelovanja za jačanje kapaciteta trećih država te regionalnih i međunarodnih organizacija povezanih s vojnim i obrambenim pitanjima.

(2) Vijeće je 18. ožujka 2024. Odlukom Vijeća (ZVSP) 2024/890 ([2]) na temelju prijedloga Visokog predstavnika Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku o osnivanju Fonda za pomoć Ukrajini izmijenilo Odluku (ZVSP) 2021/509 kako bi se ukupna financijska gornja granica Instrumenta u 2024. povećala za 5 000 000 000 EUR u tekućim cijenama, što je iznos posebno namijenjen Ukrajini i čiji je cilj osiguravanje održive i predvidljive vojne potpore Ukrajini. Vojna potpora Ukrajini u okviru tog namjenskog iznosa trebala bi i dalje ovisiti o promjenjivim potrebama Oružanih snaga Ukrajine kako bi se maksimalno povećala dodana vrijednost Unije i dopunili bilateralni napori, te bi trebala biti osmišljena na temelju strukturiranijeg, učinkovitijeg i pragmatičnijeg pristupa, pri kojem se upotrebljava povećana zajednička nabava od obrambene industrije Unije, Norveške i Ukrajine.

(3) Povećanom zajedničkom nabavom kako bi se zadovoljile potrebe Ukrajine u okviru namjenskog iznosa trebale bi se iskoristiti nacionalne strukture javne nabave koje dobro funkcioniraju te postojeći okvirni ugovori. Zajedničkom nabavom potrebne obrambene opreme od obrambene industrije Unije, Norveške i Ukrajine, među ostalim od malih i srednjih poduzeća, trebala bi se omogućiti fleksibilnost u opskrbnim lancima koji mogu uključivati gospodarske subjekte koji imaju poslovni nastan ili proizvodnju izvan Unije, Norveške i Ukrajine, osiguravajući da se uzmu u obzir sigurnosni i obrambeni interesi Unije i njezinih država članica, bez stvaranja novih obveza u pogledu izvješćivanja.

(4) U okviru ove mjere pomoći trebalo bi promicati inicijative koje okupljaju europske i ukrajinske partnere iz obrambene industrije, među ostalim putem zajedničkih pothvata, uzimajući pritom u obzir sigurnosne i obrambene interese Unije i njezinih država članica. U tom pogledu i za potrebe ove mjere pomoći zajednička nabava odnosit će se na ugovore i narudžbe koje utvrđuju odnosno daju najmanje dvije države članice na temelju pristupa vodeće države, ili najmanje jedna država članica i Ukrajina, ili putem nabave koju provodi jedna država članice koja uključuje obrambene industrije najmanje jedne države članice i Ukrajine ili putem nabave koju provodi Ukrajina koju financira najmanje jedna država članica. Zajednička nabava trebala bi moći obuhvatiti i povezane projekte Europske obrambene agencije.

([1]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2021/509 od 22. ožujka 2021. o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći i o stavljanju izvan snage Odluke (ZVSP) 2015/528 (SL L 102, 24.3.2021., str. 14., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Odluka Vijeća (ZVSP) 2024/890 od 18. ožujka 2024. o izmjeni Odluke (ZVSP) 2021/509 o uspostavi Europskog instrumenta mirovne pomoći (SL L, 2024/890, 19.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/890/oj).

(5) Ova mjera pomoći temelji se na prioritetnim potrebama Oružanih snaga Ukrajine, kojima se uzimaju u obzir prioritetni zahtjevi kako ih Misija Ukrajine pri EU-u priopćava putem jedinice za razmjenu informacija koja djeluje u okviru Vojnog stožera EU-a. Osim toga, Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku 7. listopada 2026. primio je zahtjev Ukrajine kojim se od Unije traži da pomogne Oružanim snagama Ukrajine ključnom opremom u kategorijama dronova, opreme za protuzračnu obranu, streljiva, opreme za elektroničko ratovanje, radarske opreme i eksploziva.

(6) Ova mjera pomoći treba se provoditi uzimajući u obzir načela i zahtjeve utvrđene u Odluci (ZVSP) 2021/509, osobito uzimajući u obzir usklađenost sa Zajedničkim stajalištem Vijeća 2008/944/ZVSP ([3]), te u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta, osim ako je drukčije utvrđeno u ovoj Odluci. U skladu s člankom 26. stavkom 7. Odluke (ZVSP) 2021/509 primjereno je da Vijeće odobri financiranje ove mjere pomoći putem dodatnih doprinosa u iznosu koji premašuje 50 % njezina referentnog iznosa.

(7) Vijeće ponovno potvrđuje svoju odlučnost u zaštiti, promicanju i ostvarivanju ljudskih prava, temeljnih sloboda i demokratskih načela te jačanju vladavine prava i dobrog upravljanja u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda, Općom deklaracijom o ljudskim pravima i međunarodnim pravom, posebno međunarodnim pravom u području ljudskih prava i međunarodnim humanitarnim pravom,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Uspostava, ciljevi, područje primjene i trajanje

1. Uspostavlja se mjera pomoći u korist Ukrajine („korisnik”) koja se financira u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći („Instrument”) („mjera pomoći”).

2. Ciljevi mjere pomoći su sljedeći:

(a) doprinijeti jačanju sposobnosti i otpornosti Oružanih snaga Ukrajine za obranu neovisnosti, suvereniteta i teritorijalne cjelovitosti Ukrajine i

(b) zaštititi civilno stanovništvo od vojne agresije koja je u tijeku isporukom vojne opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile, pribavljene zajedničkom nabavom što je prije moguće.

3. Kako bi se postigli ciljevi utvrđeni u stavku 2., mjerom pomoći financira se zajednička nabava sljedećih vrsta vojne opreme koja nije namijenjena za primjenu smrtonosne sile:

(a) dronovi;

(b) oprema za protuzračnu obranu;

(c) oprema za elektroničko ratovanje;

(d) radarska oprema.

Mjerom pomoći financiraju se i povezani troškovi osposobljavanja i prijevoza.

([3]) Zajedničko stajalište Vijeća 2008/944/ZVSP od 8. prosinca 2008. o definiranju zajedničkih pravila kojima se uređuje kontrola izvoza vojne tehnologije i opreme (SL L 335, 13.12.2008., str. 99., ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

4. Odstupajući od članaka 50. i 50.a knjige 3. pravila za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta („provedbena pravila”), vojna oprema iz stavka 3. ovog članka zajednički se nabavlja od gospodarskih subjekata, među ostalim od malih i srednjih poduzeća, s poslovnim nastanom u Uniji, Norveškoj ili Ukrajini i podrijetlom je iz Unije, Norveške ili Ukrajine. Primjenjuju se pravila o stjecanju podrijetla utvrđena u članku 60. Uredbe (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]). Vojna oprema čija je važna faza proizvodnje, koja se sastoji od završnog sastavljanja, provedena u Uniji, Norveškoj ili Ukrajini također se smatra prihvatljivom. Opskrbni lanci tih gospodarskih subjekata mogu uključivati gospodarske subjekte koji poslovni nastan ili svoju proizvodnju imaju izvan Unije, Norveške ili Ukrajine. U tom pogledu uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi država članica.

5. Zajedničku nabavu u okviru mjere pomoći provode subjekti navedeni u članku 4. stavku 2. putem zajedničke nabave koju provode najmanje dvije države članice, ili najmanje jedna država članica i Ukrajina, ili putem nabave koju provodi jedna država članice koja uključuje obrambene industrije najmanje jedne države članice i Ukrajine ili putem nabave koju provodi Ukrajina koju financira najmanje jedna država članica. U zadnja tri slučaja sudjelovanje u zajedničkoj nabavi dopušteno je gospodarskim subjektima koji imaju poslovni nastan ili proizvode opremu u Ukrajini, osim ako treća zemlja ili subjekt iz treće zemlje ima više od 50 % udjela u vlasništvu tih gospodarskih subjekata, što utječe na sigurnosne i obrambene interese država članica. Opskrbni lanci tih gospodarskih subjekata mogu uključivati gospodarske subjekte koji poslovni nastan ili svoju proizvodnju imaju izvan Ukrajine. U tom pogledu uzimaju se u obzir sigurnosni i obrambeni interesi država članica. Zajednička nabava može se provoditi i putem povezanih projekata Europske obrambene agencije.

6. Mjera pomoći traje od datuma stupanja na snagu ove Odluke do 30. lipnja 2028.

Članak 2.

Financijski aranžmani

1. Financijski referentni iznos namijenjen pokrivanju rashoda povezanih s mjerom pomoći iznosi 100 000 000 EUR.

2. Svim se rashodima upravlja u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta. Odstupajući od članka 50. i 50.a knjige 3. pravila za provedbu Instrumenta, sudjelovanje u postupcima zajedničke nabave otvoreno je samo gospodarskim subjektima kako su navedeni u članku 1. stavku 4. ove Odluke u pogledu vojne opreme podrijetla navedenog u članku 1. stavku 4. ove Odluke.

3. U skladu s člankom 29. stavkom 5. Odluke (ZVSP) 2021/509 administrator za mjere pomoći može nakon donošenja ove Odluke poslati poziv za dodjelu doprinosâ u iznosu do 67 000 000 EUR. Sredstva za koja je administrator za mjere pomoći poslao poziv upotrebljavaju se samo za plaćanje rashoda u okviru ograničenja koja je odobrio Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 u povezanoj izmjeni proračuna i godišnjim proračunima koji odgovaraju mjeri pomoći. Mjera pomoći može se financirati putem dodatnih doprinosa u iznosu koji premašuje 50 % referentnog iznosa iz stavka 1.

4. Ugovori o nabavi ili narudžbe povezani s provedbom mjere pomoći sklapaju se odnosno daju što je prije moguće. Rashodi povezani s provedbom mjere pomoći prihvatljivi su od datuma donošenja ove Odluke do 31. prosinca 2027. U propisno opravdanim slučajevima nepredviđenih ili iznimnih okolnosti, kao što je slučaj više sile, isporuke se izvršavaju najkasnije 30. lipnja 2028.

([4]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/952/oj).

Članak 3.

Aranžmani s korisnikom

1. Visoki predstavnik Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku („Visoki predstavnik”) dogovara potrebne aranžmane s korisnikom kako bi se osiguralo da korisnik poštuje zahtjeve i uvjete utvrđene ovom Odlukom, što je uvjet za pružanje potpore u okviru mjere pomoći.

2. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe prema kojima se korisnika obvezuje osigurati:

(a) da postrojbe Oružanih snaga Ukrajine koje primaju potporu u okviru mjere pomoći poštuju relevantno međunarodno pravo, posebno međunarodno pravo o ljudskim pravima i međunarodno humanitarno pravo;

(b) pravilnu i učinkovitu upotrebu imovine pružene u okviru mjere pomoći u svrhe za koje je pružena;

(c) dostatno održavanje sve imovine pružene u okviru mjere pomoći kako bi se osigurala njezina upotrebljivost i operativna dostupnost tijekom njezina vijeka trajanja;

(d) kontinuiranu provedbu odgovarajućih mjera kako bi se spriječilo i suzbilo moguće preusmjeravanje imovine pružene u okviru mjere pomoći;

(e) da se sva imovina pružena u okviru mjere pomoći neće izgubiti niti bez prethodne suglasnosti Visokog predstavnika prenijeti na osobe ili subjekte koji nisu utvrđeni u tim aranžmanima.

3. Aranžmani iz stavka 1. uključuju odredbe o suspenziji i ukidanju potpore u okviru mjere pomoći u slučaju da se utvrdi da je korisnik prekršio obveze utvrđene u stavku 2.

Članak 4.

Provedba

1. Visoki predstavnik odgovoran je za osiguravanje provedbe ove Odluke u skladu s Odlukom (ZVSP) 2021/509 i u skladu s pravilima za izvršenje prihoda i rashoda koji se financiraju u okviru Instrumenta i s integriranim metodološkim okvirom za procjenu i utvrđivanje potrebnih mjera i kontrola za mjere pomoći u okviru Instrumenta.

2. Aktivnosti iz članka 1. stavka 3. mogu provoditi:

(a) Ministarstvo obrane Češke Republike;

(b) Ministarstvo obrane Danske;

(c) Ministarstvo obrane Francuske;

(d) Ministarstvo obrane Njemačke;

(e) Ministarstvo obrane Italije;

(f) Ministarstvo obrane ili Državni centar za logistiku i nabavu u području obrane Latvije;

(g) Ministarstvo obrane Nizozemske;

(h) Ministarstvo obrane, Ministarstvo unutarnjih poslova i uprave ili Agencija za državne strateške rezerve Poljske;

(i) Ministarstvo obrane Portugala;

(j) Ministarstvo obrane Švedske ili švedska Uprava za obrambene materijale.

Članak 5.

Potpora koju pružaju države članice

Države članice dopuštaju provoz vojne opreme navedene u članku 1. ove Odluke, uključujući prateće osoblje, preko svojih državnih područja, što uključuje njihov zračni prostor, u skladu s člankom 56. stavkom 3. Odluke (ZVSP) 2021/509.

Članak 6.

Praćenje, kontrola i evaluacija

1. Visoki predstavnik prati korisnikovo poštovanje obveza utvrđenih u članku 3. Tim se praćenjem pruža uvid u kontekst i rizike od kršenja obveza utvrđenih u članku 3. te se doprinosi sprečavanju takvih kršenja, što uključuje povrede međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava od strane jedinica Oružanih snaga Ukrajine koje primaju potporu u okviru mjere pomoći.

2. Kontrola opreme nakon otpreme organizirana je kako slijedi:

(a) provjera isporuke, pri čemu potvrde o isporuci u okviru Instrumenta prilikom prijenosa vlasništva moraju potpisati snage koje su krajnji korisnik;

(b) izvješćivanje o popisu, pri čemu korisnik jednom godišnje mora izvješćivati o popisu predmeta koji su određeni sve dok Politički i sigurnosni odbor (PSO) ne procijeni da takvo izvješćivanje više nije potrebno;

(c) posjeti na licu mjesta, pri čemu korisnik na zahtjev mora omogućiti pristup Visokom predstavniku i revizorima Instrumenta kako bi se provele provjere na licu mjesta i revizije Instrumenta.

3. Visoki predstavnik provodi završnu evaluaciju po završetku mjere pomoći kako bi se procijenilo je li mjera pomoći doprinijela ostvarivanju ciljeva utvrđenih u članku 1. stavku 2.

Članak 7.

Izvješćivanje

Tijekom razdoblja provedbe Visoki predstavnik PSO-u podnosi šestomjesečna izvješća o provedbi mjere pomoći, u skladu s člankom 63. Odluke (ZVSP) 2021/509. Administrator za mjere pomoći redovito obavješćuje Odbor za Instrument osnovan Odlukom (ZVSP) 2021/509 o izvršenju prihoda i rashoda u skladu s člankom 38. te odluke, među ostalim pružanjem informacija o uključenim dobavljačima i podugovarateljima.

Članak 8.

Suspenzija i ukidanje

1. PSO može odlučiti u cijelosti ili djelomično suspendirati provedbu mjere pomoći u skladu s člankom 64. Odluke (ZVSP) 2021/509.

2. PSO može preporučiti da Vijeće ukine mjeru pomoći.

Članak 9.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu 20. studenog 2026.

Za Vijeće

Predsjednik

T. BYRNE